

Is le meaisínáistriúchán [\[Nasc\]](#) a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínáistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh i gcás 1487/2016/EIS maidir le freagra an Choimisiúin Eorpaigh ar ghearán ina líomhnaítear go bhfuil daoine faoi mhíchumas á stiogmatú le rabhadh pictiúr a úsáidtear ar tháirgí tobac

Cinneadh

Cás 1487/2016/EIS - Tosaithe an 11/07/2017 - Cinneadh an 11/07/2017 - Institiúid ábhartha An Coimisiún Eorpach (Níl aon údar le fiosrúcháin bhreise) |

Bhain an cás le freagra an Choimisiúin Eorpaigh ar ghearán inar líomhnaíodh go bhfuil daoine faoi mhíchumas á stiogmatú le rabhadh pictiúr a úsáidtear ar tháirgí tobac.

Líomhnaigh an gearánach, an tOmbudsman um Ábhair Shóisialta agus Ceann Oifig Frith-Idirdhealaithe Schleswig-Holstein sa Ghearmáin, go léiríonn an pictiúr, a thaispeánann duine i gcathaoir rothaí mar aon le téacs ina luaitear go bhfuil strócanna agus míchumas ag caitheamh tobac', daoine faoi mhíchumas i bhfianaise drochsholas. Tá an pictiúr atá i gceist ar cheann de raon pictiúr den sórt sin a chuireann an Coimisiún ar fáil.

Mhínigh an Coimisiún gurb é cuspóir na bpictiúir daoine a chur ar an eolas faoi na rioscaí a bhaineann le caitheamh tobac. Dúirt sé freisin gur roghnaíodh na pictiúir tar éis próiseas roghnúcháin an-dian.

D'fhiosraigh an tOmbudsman an cheist agus chinn sé go raibh míniú an Choimisiúin, tríd is tríd, réasúnta. Chinn sí, dá bhrí sin, nach bhfuil údar le tuilleadh fiosrúchán a dhéanamh maidir leis an ngearán ag an gcéim seo. Tuigeann sí freisin, áfach, go bhféadfadh daoine faoi mhíchumas agus eagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht orthu tuiscint dhiúltach a bheith acu ar fhoilsiú na bpictiúir sin. Dá réir sin, creideann an tOmbudsman, don todhchaí, agus chun an chothromaíocht is fearr is féidir a bhaint amach idir na leasanna éagsúla atá i gceist, go mbeadh sé ina chabhair dul i gcomhairle le grúpaí cuí na sochaí sibhialta maidir leis an rogha íomhánna íogaire sula gcuirfí ar fáil go poiblí iad.

Cúlra an ghearáin

1. Is é an gearánach an tOmbudsman do Chúrsaí Sóisialta agus Ceann Oifig Frith-Irdhealaithe Schleswig-Holstein sa Ghearmáin.

2. Le Treoir an AE maidir le Táirgí Tobac [1] ceanglaítear ar thoitíní agus ar phacáistí tobac rollta rabhaidh sláinte chomhcheangailte a iompar ina bhfuil (i) pictiúr, (ii) rabhadh téacs, agus (iii) faisnéis scoir. Sainmhínítear ‘leabharlann’ na rabhadh pictiúr atá le húsáid i dTreoir Tharmhligthe ar leith (an ‘Treoir maidir le Rabhaidh Pictiúr’) [2] [2] .

3. An 22 Lúnasa 2016, scríobh réamhtheachtaí an ghearánaigh chuig an gCoimisiún, ag cur in iúl go bhfuair a hoifig roinnt gearán maidir le rabhadh pictiúr a úsáideadh ar phacáistí táirgí tobac (luaitear i dtéacs an phictiúir “ *is cúis le strócanna agus míchumas* ”). Bhí siad den tuairim go ndearna ceann de na pictiúir, a léiríonn duine i gcathaoir rothaí, a rinne idirdhealú ar dhaoine faoi mhíchumas agus a stiogmataigh iad. D’áitigh siad gur léirigh an pictiúr daoine i gcathaoireacha rothaí i ndrochsholas, agus gur léir nach raibh aon mhíchumas ann lena ceanglaíodh ar dhaoine cathaoireacha rothaí a úsáid mar gheall ar chaitheamh tobac.

4. An 21 Meán Fómhair 2016, thug an Coimisiún freagra ar an ngearánach. Chuir sé in iúl aiféala gur bhraith roinnt daoine go ndearnadh idirdhealú orthu mar gheall ar an bpictiúr. Mar sin féin, d’áitigh sé nach ndearna an pictiúr aon duine a stiogmatú ná go raibh sé idirdhealaitheach. Dúirt sé gurbh é cuspóir na bpictiúir éagsúla a d’úsáid sé tomhaltóirí féideartha a chur ar an eolas faoi na rioscaí a bhaineann le caitheamh tobac. Thairis sin, mhínigh an Coimisiún gur roghnaíodh na pictiúir tar éis nós imeachta roghnúcháin an-dian inar tugadh aird ar leith ar an sprioc ghinearálta caitheamh tobac a chosc agus a laghdú. Chuige sin, chuaigh an Coimisiún i gcomhairle le speisialtóirí leighis [3] .

5. Agus é míshásta le freagra an Choimisiúin, chuaigh an gearánach i dteagmháil leis an Ombudsman.

An fiosrúchán

6. D’oscail an tOmbudsman fiosrúchán ar an ngearán agus d’aithin sí an líomhain seo a leanas:

Theip ar an gCoimisiún freagra diongbháilte uileghabhálach a thabhairt don ghearánach.

7. Le linn an fhiosrúcháin, rinne an tOmbudsman breithniú cuí ar an bhfaisnéis a cuireadh ar fáil sa ghearán. Go háirithe, rinne sí anailís chríochnúil ar an gcomhfhreagras a tharla idir an Coimisiún agus an gearánach sular aistrigh an gearánach chuig an Ombudsman. Chomh maith leis sin, rinne an tOmbudsman a taighde féin, lena n-áirítear teagmháil leis an bhFóram Eorpach maidir leis an Míchumas. Chuir an dara ceann in iúl go raibh imní air maidir le hoiriúnacht na bpictiúr.

Líomhain gur theip ar an gCoimisiún freagra leordhóthanach a thabhairt

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

8. Dar leis an ngearánach, chuir an pictiúr stiogmatú ar dhaoine faoi mhíchumas. D’áitigh sé nach mar thoradh ar chaitheamh tobac de ghnáth a bhíonn míchumais a éilíonn úsáid cathaoireacha rothaí. Ina theannta sin, léirigh an pictiúr úsáideoirí cathaoireacha rothaí mar

“ráille, míshásta agus éadóchasach”. Thagair sé freisin d’ábhar an naisc gréasáin ar thagair an Coimisiún dó ina fhreagra ar an ngearán. Bhí an gearánach den tuairim go dtacaíonn ábhar an naisc seo go mícheart leis an tuairim go bhfuil na pictiúir “ceart ó thaobh leighis de”. Ina theannta sin, bhain an comhairliúchán a rinne an Coimisiún le saineolaithe dlí le saincheisteanna cóipchirt amháin.

Measúnú an Ombudsman

9. Tá a fhios ag an Ombudsman gur saincheist íogair í úsáid pictiúir de dhaoine faoi mhíchumas atá thar a bheith conspóideach ag an leibhéal náisiúnta [4] . I gcomhréir le hAirteagal 8 de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine atá faoi Mhíchumas, ba cheart do pháirtithe stáit staonadh ó íomhánna diúltacha a chruthú maidir le míchumas nó íomhánna a d’fhéadfaí a mheas amhlaidh. Ina ionad sin, ba cheart dóibh braistintí dearfacha daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn.

10. Ag an am céanna, tugann an tOmbudsman dá aire gur mórábhar imní don tsláinte poiblí in AE í úsáid tobac. Sa chás seo, tá sé i gceist leis an bpictiúir a chur in iúl go bhfuil éagumas tromchúiseach mar thoradh ar thinnis a bhaineann le caitheamh tobac ar cheann de na hiarmhairtí diúltacha iomadúla a bhaineann le húsáid tobac. Mhínigh an Coimisiún (i) gurb é cuspóir na bpictiúir daoine a chaitheann tobac atá ann cheana agus a d’fhéadfadh a bheith ann a chur ar an eolas faoi na rioscaí sin agus rabhadh a thabhairt dóibh faoi na rioscaí sin, agus (ii) go ndeachaigh sé i gcomhairle le speisialtóirí leighis faoi na pictiúir agus faoina oiriúnaí atá siad don rabhadh téacs a ghabhann leis.

11. Gan amhras, tá an cuspóir maidir le húsáid táirgí tobac a laghdú agus a dhíothú ar cheann de na tosaíochtaí sláinte poiblí is airde ar fud an Aontais. Tá an úsáid a bhaint as íomhánna grafacha agus uaireanta shocking, le tamall anuas, mar chuid lárnach den iarracht chun an cuspóir seo a bhaint amach. Agus íomhánna cuí á roghnú, tá cothromaíocht le baint amach idir éifeachtacht a uasmhéadú agus íogaireacht a chinntiú do shuíomh na ndaoine a bhféadfadh roinnt íomhánna a bheith maslach dóibh. Tá na pictiúir a formheasadh lena n-úsáid mar rabhaidh sláinte ar tháirgí tobac leagtha amach in iarscríbhinn a ghabhann le treoir tharmligthe AE [5] . Ní cheadaíonn sainordú an Ombudsman di glacadh le hábhar na reachtaíochta a d’fhormheas reachtas an AE. Measann an tOmbudsman, áfach, go bhfuil freagra réasúnta tugtha ag an gCoimisiún ar an ngearán agus, dá réir sin, nach bhfuil aon bhunús ann le tuilleadh fiosruithe a dhéanamh.

12. Ag an am céanna, leagann an tOmbudsman béim ar a thábhachtaí atá sé do riarachán AE aird a thabhairt ar dhearcthaí na saoránach agus ar an ngá atá le híomhá dhearfach den AE a chur chun cinn. In aon athbhreithniú a dhéanfar amach anseo ar na híomhánna is gá a phriontáil ar phacáistiú táirgí tobac, creideann an tOmbudsman go mbeadh sé ina chabhair don Choimisiún dul i gcomhairle go forleathan, agus ní hamháin le gairmithe sláinte. Mar a léirítear sa ghearán seo, is féidir le cuid de na híomhánna sin a bheith an-íogair i gcás daoine faoi mhíchumas. Dá réir sin, creideann an tOmbudsman, chun an chothromaíocht is fearr is féidir a bhaint amach idir cearta agus leasanna daoine faoi mhíchumas ar thaobh amháin agus peirspictíocht na sláinte poiblí ar an taobh eile, go mbeadh comhairliúchán le grúpaí cuí na

sochaí sibhialta an-chabhrach.

Conclúid

Ar bhonn an fhiosrúcháin ar an ngearán seo, dúnann an tOmbudsman é leis an gconclúid seo a leanas.

Níl údar le tuilleadh fiosrúchán a dhéanamh.

Leagann an tOmbudsman béim ar a thábhachtaí atá sé do riarachán AE aird a thabhairt ar dhearcthaí na saoránach agus ar an ngá atá le híomhá dhearfach den AE a chur chun cinn. In aon athbheithniú a dhéanfar amach anseo ar na híomhánna is gá a phriontáil ar phacáistiú táirgí tobac, creideann an tOmbudsman go mbeadh sé ina chabhair don Choimisiún dul i gcomhairle go forleathan, agus ní hamháin le gairmithe sláinte. Mar a léirítear sa ghearán seo, is féidir le cuid de na híomhánna sin a bheith an-íogair i gcás daoine faoi mhíchumas. Dá réir sin, creideann an tOmbudsman, chun an chothromaíocht is fearr is féidir a bhaint amach idir cearta agus leasanna daoine faoi mhíchumas ar thaobh amháin agus peirspictíocht na sláinte poiblí ar an taobh eile, go mbeadh comhairliúchán le grúpaí cuí na sochaí sibhialta an-chabhrach.

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin.

Emily O'Reilly

An tOmbudsman Eorpach

Strasbourg, 11/07/2017

[1] Treoir 2014/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le comhfhogasú dhlíthe, rialacháin agus fhorálacha riaracháin na mBallstát a bhaineann le monarú, cur i láthair agus díol tobac agus táirgí gaolmhara agus lena n-aisghairtear Treoir 2001/37/CE, IO 2014 L 127, Ich. 1.

[2] Treoir Tharmligthe 2014/109/AE ón gCoimisiún an 10 Deireadh Fómhair 2014 lena leasaítear Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle trí leabharlann na bpictiúr rabhaidh atá le húsáid ar tháirgí tobac a bhunú, IO 2014 L 360, Ich. 22.

[3] Dúirt an Coimisiún go bhféadfaí tuilleadh faisnéise faoi na rabhaidh pictiúr a fháil ag: http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/pictorialwarnings_tpd_en.pdf [Nasc]

[4] Is amhlaidh atá i gcás feachtais sábháilteachta ar bhóithre, mar shampla.

[5] Féach fonóta 2.

